

heraf antager jeg for at være givet i Ordene, og det er en Erklæring, som dengang under forskellige Former oftere blev gjentagen. Det gjaldt dengang om at skaffe Kundgjørelsen af 28de Januar 1852 Indgang; senere, da det gjaldt om at erhverve Rigsdagens Samtykke til Ophævelsen af Kongelovens Arvesølge, blev det brugt som et Middel til at fremkalde dette Samtykke, at fremstille den nye Arveordning som det uundværlige Grundlag for den fremtidige Fællesforfatning, at fremstille denne Ordning, som om der kun behøvedes dette Samtykke til Arvesølgeordningen, for at komme frem med Fællesforfatningen, og der blev dengang ikke antydet det ringeste Spor til Forandring i Regjeringens Anskuelse om Rigsdagens Stilling til Forfatningsagen. Det er først, efterat dette Samtykke er opnaaet, at den nuværende Premierminister i Juni 1853 optraadte i Ministeriets Navn med den Erklæring, at der ikke kunde tilfalde den danske Rigsdag nogen Medvirkning med Hensyn til Fællesforfatningens Indhold, og vi have ligeledes igaar hørt — dog ikke af den høitærede Premierminister, men af Finantsministeren —, at det er Ministeriets Hovedopgave at tilvejebringe Fællesforfatningen ved en Act af den absolute kongelige Magtfuldkommenhed. Der kunde altsaa være megen Dpfordring til at arbejde paa at opretholde den dengang indrømmede, nu benægtede, Ret til Nødvendigheden af Rigsdagens Samtykke, ved at gjentage det Forslag, som i det andet Thing har været stillet, og for hvilket der blev kæmpet med stor Anstrengelse, det nemlig, at Grundlovens Forandring ikke skulde i sin Tid endelig kunne besluttet, førend Rigsdagen havde vedtaget Fællesforfatningen. Det er efter min Overbeviisning det eneste Forslag, der indeholder en sand frugtbar og indholdsrig Virkelighed, og denne Fremgangsmaade, at tilvejebringe Forfatningen ved en Sammenvirken mellem Regjeringen og Rigsdagen, er ligeledes efter min Overbeviisning det eneste Middel til at skabe en Forfatning, som vil kunne have Kraft til at staae under Modgangens Tryk og Stød. Naar jeg nu alligevel ikke har indflaaet denne Bei, er det, fordi jeg maa betragte det, som Resultatet af Forhandlingerne i det andet

Thing, at denne Ret fra Rigsdagens Side der er opgivet, og, saaledes som Forholdene foreligge, mener jeg, at det er utvivlsomt, at enhver Anstrengelse for at føre Sagen tilbage til dette Punct vilde være kun at spille baade Tid og Møie.

Den anden Bei vilde være den at stemme mod det foreliggende Lovforslag. Dersom der her i dette Thing indtoges paa denne Bei, da vilde Sagen derved blive ført tilbage til sin første Begyndelse, og der vilde da vistnok ikke være Noget vundet ved den hele, lange trættende Forhandling, der har fundet Sted, men der vilde da heller Intet være tabt og heller Intet opgivet, og man kunde da altid smigre sig med det Haab, at en ny Begyndelse vilde under gunstigere Forhold, indre og ydre, kunne føre til en gunstigere Løsning af Sagen. Men her fremstiller sig Betragtningen af den holdningsløse og trykkende Stilling, hvori vi for Tiden befinde os. Vistnok kan man her mene, at Ministeriet, som navnlig har gjort denne Betragtning gjældende, ikke har gjort Meget for at hjælpe os ud af denne Stilling, thi det er ikke Veien til Overenskomst at stille sig ubevægelig paa eet Punct og blive ved at fordre og fordre, men Intet at ville indrømme. Det er endog med udtrykkelige Ord blevet sagt, vel ikke af Premierministeren, men af Finantsministeren, at al Rigsdagens Arbeiden paa at hjælpe os ud af denne Stilling vilde være spildt, naar Rigsdagen ikke aldeles ubetinget underkastede sig Ministeriets Fordringer, ligesom ogsaa Premierministeren nylig har ytret, at paa den Basis, som er vedtagen af Folkethinget, og som nu foreligger, vilde Ministeriet ikke kunne gaae ind. Men i saa Fald mener jeg, at det er Ministeriet, der vil komme til at bære Ansvar. Jeg mener, at denne Betragtning kan ikke være den bestemmende for Rigsdagen; men det bestemmende Hensyn for os er den Stilling, hvori vi staae til Grundloven og til vore Vælgere. Det, vi vel maae stille os for, er, at det her gjælder om en Dpoffrelse af den besvorne Grundlov, om en Dpoffrelse, som vi skulle være villige til at bringe, uden at kjende det Mindste til den Fællesforfatning, hvorpaa denne Dpoffrelse skulde være grundet,